

Zwemmen en astma

In een prospectief onderzoek werd het verband tussen zwemmen en de prevalentie van astma en allergische symptomen onder de loep genomen. Zwemmen bleek geassocieerd te zijn met een lagere prevalentie van astma en een betere longfunctie.

Het is bekend dat bij veelzwemmers en zwembadpersoneel van overdekte zwembaden vaker luchtwegklachten optreden. Dit wordt geweten aan het chloor. Eerder onderzoek naar de relatie tussen zwemmen en astma onder de 'normale' bevolking was vaak retrospectief van aard en leverde tegenstrijdige informatie op.

Dit onderzoek maakte gebruik van een geboortecohort van Britse kinderen. De onderzoekers verzamelden gegevens over het zwemgedrag, klachten (piepen, hooikoorts, et cetera) en medicatie door middel van vragenlijsten op verschillende leeftijden. De aanwezigheid van atopie werd met een huidtest bepaald en er werd longfunctieonderzoek verricht. De onderzoekers konden de gegevens van 5738 kinderen analyseren. Uit de resultaten bleek dat zwemmen samenhangt met een significant lagere prevalentie van astma en gebruik van

Foto: Shutterstock/Poznyakov

astmamedicatie op de leeftijd van 7 jaar. Dit verband bestond echter alleen bij kinderen die piepten beneden de leeftijd van 3,5 jaar. De longfunctie van de kinderen die vaker zwommen bleek significant beter te zijn. Allergische symptomen kwamen niet significant meer of minder voor bij de zwemmers. Hoewel de opzet van het onderzoek het niet toelaat een beschermend effect toe

te schrijven aan zwemmen en informatie ontbreekt over andere lichamelijke activiteiten, zijn de resultaten hoopgevend. ■

Tim Klootwijk

Font-Ribera L, et al. Swimming pool attendance, asthma, allergies and lung function in the ALSPAC cohort. *Am J Respir Crit Care Med* 2011;183:582-8.

Hoe veilig is uw huisartsenpost?

Het maken van fouten bij het verlenen van hulp is volgens een Nijmeegs onderzoek meestal terug te voeren op foutief klinisch redeneren. Beter inzicht in de (voorgeschiedenis van) patiënten en extra diagnostische faciliteiten zouden dit kunnen verbeteren.

In de medische hulpverlening is de veiligheid voor patiënten van groot belang. Er is nog weinig onderzoek verricht naar patiëntveiligheid binnen de eerste lijn. Een Nijmeegse onderzoeksgroep nam de veiligheid van de huisartsenpost onder de loep. Een patiëntveiligheidsincident werd gedefinieerd als een onbedoeld gevolg van het hulpver-

ningsproces dat (potentieel) resulteerde in schade voor de patiënt door foute triage, onjuiste diagnose, en verkeerde behandeling of verwijzing.

De onderzoekers vonden 27 van dergelijke incidenten in bijna 1200 patiëntendossiers. Bij 56% ging het om een foutieve behandeling, bij 33% om foute triage en bij de rest om een (achteraf) onjuiste diagnose. Bij 8 incidenten had het incident daadwerkelijk consequenties voor de patiënt: in 6 gevallen kwam er een extra interventie aan te pas en 2 patiënten moesten worden opgenomen in het ziekenhuis.

In alle gevallen speelde foutief klinisch redeneren een belangrijke rol. Volgens de onderzoekers kan dit liggen aan het feit dat de huisartsen de patiënten of hun voorgeschiedenis niet kennen. Ook

het niet voorhanden hebben van extra diagnostische faciliteiten zoals foto's en laboratoriumtesten kan een rol spelen. De onderzoekers wijzen erop dat wanneer huisartsen de NHG-Standaarden beter volgen, de patiëntveiligheid zal verbeteren.

De (regionale) beschikbaarheid van de medische dossiers lijkt mij een belangrijk verbeterpunt. Het is cruciaal kennis over fouten binnen de huisartsenpost te vergaren en ervan te leren. Ten slotte verdient het aanbeveling om ook binnen de reguliere huisartsenzorg dergelijk onderzoek uit te voeren. ■

Hans Uijen

Smits M, et al. Patient safety in out-of-hours primary care: a review of patient records. *BMC Health Services Research* 2010;10:335.